

İslâm'ın bid'ata ihtiyacı yoktur

Özlem Yeliz K.: “Bid’at nedir? İbadet maksadı ile yapılan, fakat Hazret-i Peygamber’in (asm) yapmadığı amelleri Allah kabul etmez mi?”

İSLAMİYET'İN AKLA İHTİYACI YOKTUR

İslâmiyet son dindir.

Göndereni Cenab-ı Allah'tır.

Tebliğcisi Hazret-i Muhammed'dir (asm).

Farz, vacip, sünnet ve müstehap bütün esasları vahiy ürünüdür, Hazret-i Peygamber Efendimizin (asm) nübüvvet nazarından geçmiştir.

Peygamber Efendimiz (asm) hayattayken tamamlanmış, mükemmel şekilde tebliğ edilmiştir.

Sonradan yapılacak hiçbir ilaveye, bid'ata, esasen akla ihtiyacı yoktur.

BİD'ATIN TANIMI

Bid'at, lügatte, sonradan ortaya çıkan şey, dinin aslında olmayan yeni icat, dinden olmayıp dindenmiş gibi gösterilmek istenen uyduruk şey, sonradan türeyen ve dine sokulan anlayış demektir.

Dinî bir terim olarak bid'at, Hazret-i Peygamber (asm) ve onun Ashabından sonra ortaya çıkan ve aslı dine dayanmadığı halde dinî bir çerçevede sunulan uydurma âdetler, kimi zaman ibadet görüntüsü veren yeni türedilerdir.

Bediüzzaman'ın tanımıyla bid'at, ahkâm-ı ubûdiyette yeni icatlar çıkarmaktır, yani tabir caiz ise ibadete bazı kuyruklar ve boynuzlar eklemektir. Kur'ân'ın, “Bugün size dininizi kemâle erdirdim”¹ sırrı ile çeliştiği için İslâmiyet'te reddedilmiştir.

Çünkü bu ayet, İslâmiyet'in Hazret-i Peygamber Efendimizin (asm) risâletiyle birlikte kemale erdiğini bildiriyor. Bid'at ise bu esasa zıttır.

Netice olarak bid'at sünnetin de zıttıdır.

Dinde bid'ate lüzum yoktur. Çünkü sünnet vardır, sünnet boşluk bırakmamıştır.

Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: "Kim benden sonra terk edilmiş bir sünnetimi diriltirse onunla amel eden herkesin ecri kadar o kimseye—onların sevabından hiçbir şey eksiltilmeden—sevap verilir. Kim de Allah'ın ve Resûlü'nün rızasına uygun düşmeyen bir kötü bid'at icat ederse, onunla amel eden insanların günahları kadar o kişiye—onların günahlarından hiçbir şey eksiltilmeden—günah yükletilir."2 Peygamber Efendimiz (asm) bir diğer hadislerinde: "Her bid'at dalâlettir. Her dalâlet ateştedir"3 buyurmuştur.

BİD'AT NE DEĞİLDİR?

İçtihat bid'at değildir, sünnettir. Çünkü içtihat, yeni durumlara Kur'ân'dan ve Sünnetten çözümler bulmaktan ibarettir. Bu dinin özünde vardır ve sevaptır.

Din ile doğrudan ilgisi olmayan teknik araç gereçlerin de bid'atle ilgisi yoktur.

Meselâ hacca deve ile gitmek yerine uçak ile gitmek bid'at değildir. Ezan okuyan kimsenin veya camide imamın veya müezzinin hoparlör kullanması bid'at değildir. Teypten Kur'ân-ı Kerim dinlemek bid'at değildir. Camie otomobil ile gitmek bid'at değildir. İnternet ortamında dini tebliğ etmek bid'at değildir. Yemekte kaşık, çatal ve bıçak kullanmak bid'at değildir. Bunların hepsi teknik araç ve gereçlerden ibarettir. Bunlarda dinin özüne ve aslına ilişen bir durum yoktur.

BİD'AT İKİ KISIMDIR

İslâm bilginleri bidati iki kısımda incelemişlerdir: 1-Bid'at-i seyyie, 2-Bid'at-i hasene.

1-Bid'at-i seyyie: Kötü ve zararlı olduğunda şüphe olmayan bid'atlerdir. Meselâ ezanı aslından değil de, Türkçe veya başka bir dilde okumak bid'at-i seyyiedir. Bediüzzaman'ın o dönemde camilere girdiğini söylediği bid'atler ezanın Türkçe okunması gibi İslâm dininin ibadetlerini değiştirme ve ibadette yeni usul getirme girişimleridir. Keza türbelere horoz adamak, türbelerde mum yakmak, dilek dilemek, dileğin tuttuğunu taşın yapışma şekliyle anlamak... vs. bid'at-i seyyie örnekleridir.

2-Bid'at-i hasene: Kötü ve zararlı olmadığı düşünülen bid'atlerdir. Ölenin ardından mevlid merasimi düzenlemek, ölenin ardından kırkıncı gün, elli ikinci gün vs. düzenleyerek bu günlerde dinî toplantılar yapmak, ölenin bedenî ve mâlî ibadet borçlarını para çevirmekle düşürmeyi amaçlayan ıskat ve devir gibi uygulamalar bid'at-i hasenedirler.

Bize düşen Allah'ın kabulüne kilitlenmek değildir. Çünkü kabul edip etmemek Allah'ın vazifesidir. Kimi zaman kulun cehli ve ihlâsı, ameli yanlış da olsa kabule yaklaştırabilir.

Bize düşen gücümüz yettiği kadar dini doğru öğrenmek ve doğru yaşamaktır. Eksiklerimiz ve yanlış bildiklerimiz varsa, doğrularıyla değiştirmektir.

Dipnotlar:

1- Mâide Sûresi: 3

2- Tirmizî, İlim, 2817

3- Beyhâkî, Sünen, 3/213, 214